

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/112/2017
Identifikačné číslo spisu:	7206210312
Dátum vydania rozhodnutia:	09.08.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7206210312.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ P. R., bývajúcej v X., 2/ H. R., bývajúceho v X., 3/ R. R., bývajúceho v X. zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Urbánkom, so sídlom v Košiciach, Werferova 1, 4/ P., rod. R., hlásený pobyt bezdomovca X., proti žalovaným: 1/ GENARO INVESTMENTS LIMITED, so sídlom 229. Arch. Makariou III, Ave Meliza Court 4th floor, 3105, Limassol, Cyprus, identifikačné číslo: HE138109, zastúpenej advokátskou spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, 2/ Dražobná spoločnosť, a.s., so sídlom v Bratislave, Zelinárska 6, IČO: 35 849 703, zastúpenej advokátskou kanceláriou STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčková 18, IČO: 36 795 038, 3/ REAL CONSULTING HOUSE s.r.o, so sídlom v Košiciach, Františkánska 5, IČO: 36 209 805, 4/ N. Y., bývajúcemu v X., zastúpenému advokátkou JUDr. Annou Lacovou, so sídlom v Košiciach, Pražská 4, 5/ B. J., bývajúcemu v X., zastúpenému advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, so sídlom v Bratislave, Podbrezovská 34, o určení neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 23 C 103/2006, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2016 sp.zn. 2 Co/215/2015 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí štvrtým rozsudkom z 29. januára 2015 č.k. 23 C 103/2006-524 prvým výrokom zmenu žaloby tak, ako je uvedené vo výrokovej časti nepripustil, druhým výrokom žalobu o určení neplatnosti dražby zamietol s tým, že rozhodnutie o trovách konania si ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. a § 159a O.s.p. Mal za to, že výrok rozsudku o neplatnosti dražby a neplatnosti zmlúv o prevode nehnuteľností a určení, že sporné nehnuteľnosti patria do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne P. R. a neb. H. R., by nebol záväzný pre žalovaného 5/, pretože žalovaný 5/ nadobudol spornú nehnuteľnosť

kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený 26. októbra 2010 pod V-10445. Uviedol, že podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä podľa písm. c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Zistenie, že práva k príslušnej nehnuteľnosti, ohľadom ktorej sa vedie spor o neplatnosť dražby, sa dotýka ďalšia právna zmena v zmysle citovaného § 34 ods. 2 katastrálneho zákona znamená zistenie, že rozsudok súdu o určení neplatnosti právneho úkonu z takéhoto konania by nebolo možné zapísať do katastra nehnuteľností. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. v takomto prípade bude chýbať a tento nedostatok predstavuje samotný prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť. Je to dôvod, ktorý sám o sebe bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu. Poukázal na § 21 zákona o dobrovoľných dražbách, v zmysle ktorého súd určí neplatnosť dražby iba ak je na tom naliehavý právny záujem. Vzhľadom na doteraz vykonané konanie žiaden zo žalobcov neosvedčil naliehavý právny záujem na tom, aby súd rozhodol o neplatnosti vykonanej dobrovoľnej dražby. Osvedčenie naliehavého právneho záujmu je podľa zákona o dobrovoľných dražbách, platného a účinného v čase vykonania dražby, základným predpokladom, aby súd mohol posudzovať prípadnú platnosť vykonanej dražby. Tvrdenie, že samotné podanie návrhu o určení neplatnosti dražby je dostatočným osvedčením právneho záujmu neobstoí, pričom uvedeným výkladom by sa negoval zmysel ustanovenia § 21 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách vyžadujúceho osobitné preukázanie naliehavého právneho záujmu. K tvrdeniu žalobcov, že predpokladom začatia výkonu záložného práva je existencia splatnej pohľadávky alebo aspoň jej príslušenstva, súd uviedol, že záložný veriteľ na realizáciu svojho záložného práva v roku 2006 nepotreboval vykonať rozhodnutie, stačilo, že mal splatnú pohľadávku. Existencia pohľadávky je nepopierateľná, čo vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného 1/. V čase uskutočňovania dražby bola pohľadávka vo výške 1 708 003,80 Sk. Žalobcovia nepreukázali, že došlo k zaplateniu splatnej pohľadávky pred výkonom záložného práva. K tvrdeniu žalobcov, že záložný veriteľ dal bez ich súhlasu návrh na vykonanie dobrovoľnej dražby dražobníkovi Dražobnej spoločnosti, a.s., súd uviedol, že pre začatie výkonu záložného práva k nehnuteľnosti sa nevyžaduje súhlas záložcov, ale vyžaduje sa iba splnenie dvoch podmienok, a to oznámenie o začatí výkonu záložného práva, ktoré sa musí oznámiť záložcovi a dlžníkovi a tieto skutočnosti v priebehu 8 rokov žalobcami spochybňované neboli. Ak sa žalobcovia domnievajú, že navrhovateľ dražby - záložný veriteľ poskytol nepravdivé, resp. nesprávne vyhlásenie v zmysle § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, majú možnosť domáhať sa zodpovednosti záložného veriteľa v zmysle § 33 ods. 2 uvedeného zákona, ale nie vyhlásenia dražby za neplatnú. K argumentu, že sa umožnilo dražiť osobe H. R. mladšiemu bez zloženia dražobnej zábezpeky, súd uviedol, že uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde, nakoľko uvedený účastník dražby mal zloženú zábezpeku, ktorá bola zložená v jeho prospech H. X. niekoľko dní pred samotnou dražbou. V tejto súvislosti zdôraznil, že pokiaľ H. R. mladší dražobníkovi uviedol, že splnil všetky zákonom stanovené podmienky pre účasť na dražbe a zložil dražobnú zábezpeku, tak sa v súčasnosti ako žalobca v tomto konaní nemôže domáhať určení neplatnosti dražby z dôvodu, že údajne nezložil dražobnú zábezpeku, a to z dôvodu, že dobrovoľná dražba sa týka nielen práv navrhovateľov, ale aj práv záložného veriteľa dražobníka a vydražiteľa, ktorý v dobrej viere nadobudol vlastnícke právo k predmetu dražby. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dražba prebehla, že H. R. mladší a H. R. starší prišli na dražbu spoločne s pani X., ktorá zložila najnižšie podanie, ako to vyplýva z čl. 263. Podľa vyjadrenia dražobníka pani X. zložila najnižšie podanie v mene H. R. mladšieho, ten zdvihol cenu a pani X. neprotestovala, nikto nevzniesol do zápisnice o dražbe žiadne námietky, že podanie urobila neoprávnená osoba. Z takto vykonaného dokazovania usúdil, že buď H. R. mladší konal po dohode s pani X. vo vlastnom alebo v jej mene. Zo zákona o dobrovoľných dražbách nevyplýva zákaz splnomocniť inú osobu odlišnú od osoby, ktorá zložila najnižšie podanie na urobenie podania. Rozhodnutie o nepripustení zmeny žaloby odôvodnil tým, že súd nemôže prihliadať na ďalšie skutočnosti uvedené po uplynutí prekluzívnej lehoty, hoci by mohli byť dôvodom neplatnosti dražby. Dodatočné uvádzanie skutkových dôvodov neplatnosti dražby je v rozpore s účelom preklúzie, ktorú v tomto prípade možno označiť za sankciu za včasné neuplatnenie práva. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 151 ods. 3 O.s.p. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 31. marca 2016, sp.zn. 2Co/215/2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, potvrdil a odmietol odvolanie žalobcov proti výroku o nepripustení zmeny žaloby a proti výroku o trovách konania. Odvolací súd dospel k záveru, že súd

prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu o určenie neplatnosti dražby zamietol, vychádzajúc z nepreukázania naliehavého právneho záujmu žalobcami. Uviedol, že v čase vykonania dražby a podania žaloby platilo ustanovenie § 21 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého môže osoba, ktorá tvrdí, že bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Toto právo zaniká, ak sa neuplatní do 3 mesiacov odo dňa konania dražby. Súd určí neplatnosť dražby, ak je na tom naliehavý právny záujem. Z uvedeného ustanovenia vychádzal súd prvej inštancie, pričom poukázal súčasne na § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Zb a § 159a O.s.p., podľa ktorých záväzný je výrok právoplatného rozsudku v prípade určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Z uvedeného potom v súvislosti s § 21 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách vyplýva, že ak nehnuteľnosť prešla na ďalšieho vlastníka, a to B. J. a nebola vykonaná poznámka v katastri nehnuteľností, nemôže mať už žalobca v konaní o neplatnosť dražby naliehavý právny záujem na určení neplatnosti, pretože sa rozhodnutím o neplatnosti dražby nezmení jeho právne postavenie, nakoľko týmto rozhodnutím nedôjde k zmene vlastníckeho práva a žalobca už nemôže úspešne uplatniť ani návrh na určenie svojho vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti, ktorú medzi tým nadobudla tretia osoba. Keďže po vykonaní napádanej dražby došlo k viacerým prevodom vydražovanej nehnuteľnosti, je nepochybné, že žalobcami požadovaným určením neplatnosti dražby nemôže dôjsť k zmene právneho stavu, ktorého sa domáhajú žalobcovia. Ani prípadné vyslovenie dotknutej dražby za neplatnú nebude mať za následok navrátenie pôvodného právneho stavu, pretože podľa ustanovenia § 34 ods. 2 katastrálneho zákona platného v čase konania dražby, právo k nehnuteľnosti, ktoré vzniklo rozhodnutím súdu o neplatnosti právneho úkonu sa do katastra nezapíše, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Dotknutých osôb, teda nových vlastníkov, by sa rozhodnutie týkalo len v prípade, ak by žalobcovia splnili podmienky vyplývajúce z § 44a a § 159a O.s.p. Odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia zároveň vysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami žalobcov. Odvolací súd odmietol odvolanie proti rozhodnutiu o nepripustení zmeny žaloby vychádzajúc z § 202 ods. 2 písm. a/ a f/ v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., keď proti rozhodnutiu o ne/pripustení zmeny žaloby nebolo odvolanie prípustné. Taktiež ani proti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p., nebolo prípustné odvolanie, pretože sa jednalo o uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že o nich rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím spolu s rozhodnutím o trovách prvoinštančného konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, podali dovolanie žalobcovia 1/, 2/ a 3/ (ďalej aj „dovolateľa“ alebo „žalobcovia“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodnili ustanoveniami § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Namietali, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), pretože rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný, nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pričom odvolací súd sa nevysporiadal s ich argumentami dostatočným spôsobom. Podľa názoru dovolateľov trpia rozhodnutia súdov nižšej inštancie vadou zmätočnosti, pretože súd prvej inštancie nesprávne ustálil postavenie a okruh účastníkov konania. Súd prvej inštancie po vylúčení návrhu žalobcov o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a určenie vlastníckeho práva na samostatné konanie uznesením z 21. októbra 2014 č.k. 23C 103/2016-442 sa nevysporiadal s okruhom účastníkov konania, keď na strane žalovaných aj naďalej konal so žalovanými 4/ a 5/, ktorí mali byť účastníkmi konania o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a určenie vlastníckeho práva vylúčeného na samostatné konanie. V tejto súvislosti namietali, že ani odvolací súd sa nevysporiadal s námietkou nesprávneho určenia okruhu účastníkov konania o určenie neplatnosti dražby. Ďalej namietali, že v konaní bola porušená rovnosť procesných strán, ktorú namietali už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti uviedli, že právnomu zástupcovi žalobcov bolo súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 29. januára 2015 doručené krátkou cestou vyjadrenie žalovanej 2/ v rozsahu 6 strán formátu A4. Z dôvodu nemožnosti zaujatia kvalifikovaného stanoviska k tomuto rozsiahlemu vyjadreniu požiadal právny zástupca o odročenie pojednávania, avšak hoci aj namietal nezachovanie rovnosti strán, nebolo mu vyhovené. Čítanie uvedeného vyjadrenia žalovanej 2/ priamo na pojednávaní podľa názoru dovolateľov nemôže byť považované za adekvátne vzhľadom k

zachovaniu rovnosti procesných strán, nakoľko toto vyjadrenie bolo súdu doručené v predstihu dvoch dní a tento sa mohol s vyjadrením vopred oboznámiť a osvojiť si jeho právne závery. Mali za to, že žalovaní použili argumentáciu s odkazom na ustanovenia § 44a a § 159a O.s.p. v tomto konaní prvýkrát a právny zástupca žalobcov na ňu reálne nemohol kvalifikovane reagovať. Dovolatelia zároveň namietali, že rozhodnutie súdov nižšej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď súdy rozhodli na základe právnej normy, ktorá v čase podania žaloby a prevodov nehnuteľností ešte neexistovala, pretože ustanovenia § 44a a § 159a O.s.p. boli do slovenského právneho poriadku zavedené až novelou účinnou k 15. októbru 2008. Žiadali napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a zároveň zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ až 3/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrili.

5. Žalovaný 4/ považoval dovolanie za nedôvodné a navrhol ho zamietnuť.

6. Žalovaný 5/ považoval dovolanie za neprípustné, pričom namietal nedostatok jeho pasívnej vecnej legitimácie v konaní.

7. Dovolanie bolo podané 9. júna 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov 1/, 2/ a 3/ je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

10. Dovolanie žalobcov smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. Dovolanie žalobcov teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobcovia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázané boli tiež vady konania namietané žalobcami (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

12. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobcovia namietali vadu konania v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., ktorú videli v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zakladajúcom jeho nepreskúmateľnosť. Podľa stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods.1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

13. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľmi považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

14. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Skutočnosť, že dovolatelia mali na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa ich predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a existencii vady v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p.

15. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

16. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

17. K námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil okruh účastníkov konania, s ktorou námietkou sa odvolací súd v potvrdzujúcom rozhodnutí nevysporiadal, resp. uviedol len, že „k námietke odvolateľov o neurčení okruhu účastníkov vo vylúčenom nároku odvolací súd udáva, že sa ním bude súd zaoberať až v konaní o vylúčenom nároku, preto sa odvolanie v tejto časti netýka preskúmaného rozhodnutia“ dovolací súd uvádza, že pojem účastník občianskeho súdneho konania vymedzoval Občiansky súdny poriadok (§ 90 O.s.p.) troma definíciami účastníctva. Účastníkom konania v sporovom konaní (tzv. prvá definícia účastníctva) bol navrhovateľ (žalobca a odporca (žalovaný)). Išlo o procesné určenie okruhu účastníkov konania vyplývajúce z dispozičného princípu civilného procesu. Navrhovateľ (žalobca) disponoval konaním a jeho predmetom, a teda za účastníka sa považoval ten subjekt, ktorý podal návrh na začatie konania (v tomto prípade žalobu) a zároveň v ňom vyjadril svoju vôľu vystupovať ako žalujúca strana v spore. Odporcom (žalovaným) bol ten, koho navrhovateľ (žalobca) za takéhoto účastníka označil vo svojom návrhu (žalobe). Z dispozičného princípu tak vyplýva, že zodpovednosť za stanovenie okruhu účastníkov sporového konania spočívalo na žalobcovi. Súd v rámci skúmania procesných podmienok skúmal len otázku spôsobilosti označených subjektov byť účastníkom konania, tzv. procesnú subjektivitu, a otázku procesnej spôsobilosti v konaní. Záväzné stanovenie toho, či sú účastníci konania legitimovaní aj hmotnoprávne, bolo až otázkou meritórneho

rozhodovania o návrhu (žalobe). Posúdenie hmotnoprávnej vecnej legitímácie účastníkov nijako nesúviselo s procesným statusom účastníka- účastníkom bol vždy subjekt, ktorému svedčala prvá definícia účastníctva bez ohľadu na to, či bol hmotnoprávne (vecne) legitímovaný, a to so všetkými procesnými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi. Procesnú zodpovednosť za označenie účastníkov v návrhu vždy niesol navrhovateľ. V posudzovanom prípade žalobcovia v žalobe označili ako žalovaných 1/ až 3/ a v priebehu konania navrhli, aby súd pripustil vstup ďalších subjektov - účastníkov na strane žalovaného, a to žalovaného 4/ a 5/. Súd prvej inštancie návrhu žalobcov vyhovel, keď uznesením z 12. marca 2007 č.k. 23 C 103/2006-117 pripustil, aby do konania na strane žalovaného ako ďalší účastníci vstúpili žalovaní 4/ a 5/. Pokiaľ súd vylúčil časť predmetu konania na samostatné konanie uznesením z 21. októbra 2014, č.k. 23 C 103/2006-442, uvedené nemalo dopad na stanovenie okruhu účastníkov konania na strane žalovaného v pôvodnom konaní. Uvedeným postupom súdu tak nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p.

18. Dovolatelia taktiež namietali, že súd prvej inštancie im odňal možnosť konať pred súdom tým, že porušil zásadu rovnosti procesných strán, keď im doručil vyjadrenie žalovanej 2/ až na pojednávaní konanom 29. januára 2015, na ktorom obsah uvedeného podania aj bolo žalovanou 2/ prečítané, pričom čítanie uvedeného vyjadrenia priamo na pojednávaní podľa názoru dovolateľov nemôže byť považované za adekvátne vzhľadom k zachovaniu rovnosti procesných strán.

19. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie doručil žalobcom vyjadrenie žalovanej 2/ krátkou cestou na pojednávaní konanom 29. januára 2015 (č.l. 482 spisu), pričom uvedené podanie bolo na pojednávaní žalovanou 2/ aj prečítané. Žalobcom tak bola vytvorená možnosť sa s uvedeným podaním oboznámiť a zároveň im bola súdom vytvorená možnosť sa k uvedenému podaniu na pojednávaní vyjadriť. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na judikát R 39/1993, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, že „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (neskôr § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“.

20. Vzhľadom na uvedené a s poukazom na to, že žalobcovia mali vytvorenú procesnú možnosť namietat' nedostatky konania pred súdom prvej inštancie v odvolaní, najvyšší súd predmetnú dovoláciu námietku žalobcov nepovažuje za dôvodnú.

21. Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nepovažovala vtedajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 251/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

22. Dovolatelia v dovolaní taktiež namietali, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tzv. iná vada konania v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladala procesnú prípustnosť podaného dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad pojednávanej veci.

23. Dovolatelia v dovolaní zároveň namietali, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd poznamenáva, že nesprávne právne posúdenie veci bol síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo

62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

24. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcov proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.